

[Kai Moltke.]

anelser om, at noget var undervejs, at noget ville vise sig, for, så vidt det er blevet oplyst i pressen — jeg henviser her til de konkrete oplysninger, som Politiken har bragt — er der netop på grund af datoen 11. december 1968 indtruffet det uheld, at der er indregistreret ikke mindre end 10.000 lejligheder i den gamle boligmasse, lejligheder, som altså falder uden for begrænsningen i lovforslaget. Kan det være meningen? Kan det være meningen, at så dårlige lejligheder, også dem, som mangler køkken, mangler wc, mangler normale afløbsforhold osv. osv., er det fuldt ud lovligt at gøre til ejerlejligheder og drive spekulation med, hvis man bare har været så heldig at snuse lidt i boligministeriets hensigter og har fået sig registreret hos en landmåler, inden dette er trådt i kraft?

Jeg kender boligministeren tilstrækkeligt til, at jeg tror, at det dog ikke har været hans mening, at man her gav så at sige et startsignal til yderligere spekulation i ejerlejligheder, sådan som det her er sket, sådan som forholdene faktisk har udviklet sig. Og jeg vil gerne se de partier, som kan fastholde, at de spekulanter, som fra den ene eller den anden kilde har været orienteret om, at noget sådant ville ske, dem skal man give grønt lys for, idet man siger: nu er der ikke noget at gøre, nu må I sælge selv det argeste skidt i saneringsbyggeriet, i det kondemnerede byggeri; der er ingen her i den lovgivende forsamling, der vil lægge så meget som en blyant i vejen for jer. Det synes jeg de øvrige ordførere gik uden om, og det forekommer mig at være et særdeles centralt problem. Jeg kan ikke indse andet, end at det må være i folketingets værdigheds interesse, at denne uheldige slutning i det pågældende lovforslag forsvinder, inden lovforslaget vedtages her ved anden og tredje behandling.

Dernæst et par andre ting. Hvis man mener det alvorligt med rokeringen, skal man for det første ikke sørge for, at det størst mulige antal ejerlejligheder skilles ud, sådan at det bliver vanskeligere at indlogere sig for ganske almindelige lejere, for dem, som hører til kategorien de udsanerede. De skulle tværtimod have fortrinsret til de gamle og gode lejligheder. Her ligger jo også fra forrige samling konkrete forslag.

Dels blev fra SF's side rejst spørgsmålet om bytte af lejligheder for at fremme rokering, dels blev af mig dengang stillet konkret ændringsforslag om, at man udvider den offentlige boligangvisning, sådan at man virkelig skaber betingelser for naturlig rokering, som skaffer de dårligst stillede ind i de billigste, gode lejligheder. Uden sådanne forholdsregler på dette område mangler talen om den naturlige rokering som en mulighed for de udsanerede enhver fornuftig udsigt til at blive noget, som overhovedet bliver stående andre steder end her på papiret.

Dernæst blot til et par andre spørgsmål, for der bliver forhåbentlig tid til under bedre forhold at vende tilbage til sagerne. Der er det spørgsmål, som er blevet rejst af socialdemokratiet, lad os sige en lille smule post festum, nemlig spørgsmålet om forhøjelsen af kvotaen for det sociale byggeri og for de lejligheder, som det skal have rentesikring til. Jeg er da helt indforstået med og har hele tiden været indforstået med, at man bør se at komme op på mindst 18.000 lejligheder, men desværre har de forligspartier, som i sin tid afsluttede boligforliget, jo så at sige givet hinanden håndjern på, de er lænket sammen, og derved er mulighederne for forhandling på lige fod blevet temmelig indskrænket. Det kræver ganske overordentlig stor overtalelses- og overbevisningsevne at rokke ved noget, som man selv har skrevet under på; men der er selvfølgelig nødvendigheden af at forhøje. Her siger boligministeren: vi forhøjer med 1.000 af hensyn til de sanerede. Forleden dag stod socialministeren og sagde: vi må have flere kollegieværelser ind i det sociale byggeri, og i forvejen disponerer kommunerne over en stor del af det. Vi skulle dog helst have en sådan kvota på dette område, at der også blev plads for de mindre- og mindstbemidlede inden for det sociale byggeri.

Dernæst er der det principielle spørgsmål om saneringsselskaberne. Det er udmærket, at både sociale selskaber og grundejere nu skal deltage aktivt i saneringen; men når man henviser det sociale byggeri til sådanne opgaver, bør man ikke alene se på det problem, hvor stor byggevirkosomhed man kan få i gang i Københavns område, men også på, hvor stor en rolle grundprisen vil komme til at spille for byggeriets samlede omkostninger og dermed for huslejen. Og